

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)**Konferanse 21. mai, kl. 12–16:
Kunnskapsutvikling om****arbeidsinnvandring.** Hva er drivkreftene bak migrasjonsstrømmene fra øst til Norge, og hva er konsekvensene for norsk økonomi og

arbeidsliv? Fafo og Frischsenteret har siden 2010 samarbeidet om prosjektet Kunnskapsutvikling om arbeidsinnvandring, finansiert av Arbeids- og sosialdepartementet. I samarbeid med Fafo Østforum, inviteres det til en halvdags konferanse den 21. mai. I tillegg til presentasjoner fra prosjektet, vil professor [Douglas Massey](#) (Princeton University) innlede om erfaringene med arbeidsmigrasjon til USA. Konferanseprogram og påmeldingsinformasjon annonseres om kort tid. (Fafo Østforum, 23.04.15)

**[Bøker fra Formula-prosjektet
tilgjengelige på nett.](#)**

Fafo-forskerne Jon Erik Dølvik (bildet), Line Eldring og Anne Mette Ødegård er blant forfatterne i bøkene fra prosjektet Free movement and labour law

(Formula). Fri bevegelse av arbeidskraft og europeiske reguleringer er de sentrale stikkordene. Formula - Free movement and labour law - ble finansiert av Forskningsrådets program "Europa i endring", organisert av Stein Evju, Institutt for privatrett, UiO, i samarbeid med professor Jonas Malmberg, Universitet i Uppsala, og Jon Erik Dølvik, Fafo. (Fafo Østforum, 09.04.15) [Les mer om Fafos forskning på arbeids- og bedriftsvandringer](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET, USERIØSITET OG SOSIAL DUMPING

**[Samarbeid mot useriøse i
renholdsbransjen.](#)**

Det gode partsamarbeidet var tema da Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF) og NHO Service holdt foredrag for 70 inspektører innen renhold fra

Arbeidstilsynet i Bergen. Sentrale stikkord for samarbeidet er allmenngjøring, godkjenningsordning og obligatorisk HMS-kort. (NHO Service, 21.04.15)

[Vil sette bransjestandard mot sosial dumping.](#)

Forsvarsbygg har i samarbeid med Direktoratet for forvaltning og drift (Difi) og andre offentlige byggherrer bidratt til å utvikle en veileder i beste praksis for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i bygge- og anleggsprosjekter og renhold. (Byggeindustrien, 30.03.15)

[Vaskehall ble stengt etter razzia.](#)

Elleve kroner timen i lønn var et av funnene da politiet, Skatt Øst, Kemneren i Oslo, Arbeidstilsynet og NAV var på kontroll i en av

Oslos vaskehall. Samarbeidet kalles «Operasjon Vaskebjørn» og har siden 2011 avdekket det de beskriver som slavelignende forhold i Oslos bilrenholdsbransje. Ulovlige innvandrere bor og jobber i vaskehallene for luse lønn. (VG, 16.04.15)

[Strengere krav til byggenæringen.](#)

Både Statsbygg og Oslo kommune vil stille strengere krav til byggenæringen. Korte

kontraktskjeder er ett av virkemidlene. Kommunen har i tillegg opprettet et lovlighetsteam – som skal bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. (Byggeindustrien, 17.04.15)

**[Vil luke vekk useriøse
bemanningsbedrifter.](#)**

Revidert Arbeidsgiver (RA) er en ordning som NHO Service står bak. Det er et kvalitetsstempel for bemanningsbedrifter, og ble innført i 2014. (NHO Service, 26.03.15) Les mer om [Revidert Arbeidsgiver](#) (NHO Service)

**[Uropatrulje fant usikrede litauere på
tak.](#)**

Byggebransjens uropatrulje, det som tidligere het Prosjekt Teamwork, rapporterer om det ene lovbruddet etter det andre. Først tipset Vidar Sagmyr om folk som arbeidet usikret på et tak. (Maleren,

30.03.15)

[Svindel og press fra utenlandske arbeidere.](#) Rogaland politidistrikt går nå ut med en advarsel mot utenlandske arbeidere som går fra dør til dør og tilbyr vaske- og malearbeid. Underveis i arbeidet stiger prisen mange ganger, og de vil at beløpene skal betales kontant eller overføres til en konto i utlandet. (Solabladet, 25.03.15)

[Debatt: - Maleryrket er utrydningstruet.](#) - Jeg representerer det håndverkerfaget som er mest skadelidende for useriøse aktører og sosial dumping i bransjen; maleryrket, skriver Lars Barg. Han etterlyser flere lærlinger, og tilrettelegging for anstendige arbeidsforhold og konkurranse på like vilkår. (Bergensavisen, 25.03.15)

TRANSPORTBRANSJEN

[- Ulike konkurransevilkår for transportoppdrag.](#) Boreal Travel i Alta mener konkurransevilkårene er ulike mellom norske og utenlandske selskap for transportoppdrag i Norge. De ønsker selv ikke å samarbeide med underleverandører som bidrar til økt bruk av uønsket kabotasjevirkosomhet. (Altaposten, 15.04.15)

[Kronikk: Et "svanemerke" for seriøs transport.](#) - Underbetalte sjåfører, brudd på lover og regler og endatil regulær kriminalitet, ser dessverre ikke ut til å skremme norske oppdragsgivere. Oppdragsgiverne går fri, derfor trenger vi nå gapestokken, skriver Svein Furøy, forbundsleder i Yrkestrafikkforbundet. (Transportmagasinet, 10.04.15)

[Finnes ingen oversikt over ulovlig kabotasje.](#) Både Norges Lastebileier-Forbund, vegvesenet og stortingspolitikere mener ulovlig kabotasje er en stor utfordring. Men Inger Beate Hovi ved Transportøkonomisk institutt mener at mye av det man tror er kabotasje, kan være transport som er knyttet til et internasjonalt transportoppdrag. (NRK Sørlandet, 03.04.15)

[EU-aksept for tysk minstelønnsforslag.](#) Det tyske forslaget til minstelønn har fått prinsipiell tilslutning i EU-parlamentet. Minimumslønninger på transportområdet er ikke til hinder for de fire friheter i det indre marked, mener EU-kommisjonen. (Norsk Lastebileier-Forbund, 30.03.15) Se også: [Mer strid om tysk transportlønn](#) (Samferdselsnytt fra EU-delegasjonen, 27.03.15)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

[- Arbeids-, integrerings- og regionalpolitikk må sees i sammenheng.](#) Innvandrere og flyktninger har andre arbeidsvilkår og lavere inntektsutvikling enn nordmenn. Men det er deres fortjeneste at mange regioner i distrikts-Norge opplever befolkningsvekst for første gang på mange tiår. Det viser en ny rapport fra Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR). (NIBR, 17.04.15) Last ned [Innvandrere og sysselsetting i et regionalt perspektiv](#) (NIBR-rapport 2014:25)

[Svenske farmasøytter vil til Norge.](#) Mange svensker med farmasøytisk utdanning søker seg til Norge blant annet på grunn av lønn. Tove Ytterbø i Norges Farmasøytiske Forening sier det også er en hel del arbeidsinnvandring fra Danmark, Finland og Island. (Dagens Medisin, 07.04.15)

[Polakker i bygg er den største gruppen hos SUA.](#) I løpet av 2014 ble det registrert om lag 111 000 besøkende på de tre servicesentrene for utenlandske arbeidstakere (SUA) i Oslo, Stavanger og Kirkenes. De fleste kommer fortsatt fra Polen, og bygg og anlegg er den største bransjen. (Arbeidstilsynet, 24.03.15) Se også: [Årsrapport](#) (sua.no)

[Kronikk: Massiv arbeidsmigrasjon medfører forlatte barn.](#) Tusenvis av østeuropeiske barn vokser opp nærmest som foreldreløse, når foreldrene drar vestover for å jobbe. Bedre lønns- og arbeidsvilkår for arbeidsinnvandrere i Norge, er klart en løsning på problemet, skriver LO-sekretær Trude Tinnlund. (Dagsavisen / LO, 23.03.15)

[Svensk utredning foreslår solidaransvar.](#) Håndhevingsdirektivet ble vedtatt våren 2014. Ett av stridsspørsmålene var solidaransvar, og det ble vedtatt at dette skal være opp til hvert medlemsland.

[Sluttrapporten](#) fra den svenske offentlige utredningen foreslår nå solidaransvar, og forslaget får kritikk fra både fagforeninger og arbeidsgivere. Utredningen viser blant annet til de norske erfaringene med solidaransvar, beskrevet i Fafo-rapporten [Solidaransvar for lønn](#). (Stortingets EU/EØS-nytt / Fafo Østforum, 09.04.15)

[Dansk LO frykter tap av arbeidsplasser.](#) Billigselskapet Ryanair flyr nå tusenvis av mennesker til og fra København.

Dansk fagbevegelse kritiserer Ryanair for å tilby sosial dumping. Som et mottrekk prøver Ryanair å overbevise danskene om at selskapet skaper mange arbeidsplasser i København. Fagbevegelsen frykter det motsatte. (Ugebrevet A4, 16.04.15)

LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR I OFFENTLIGE KONTRAKTER

[Ny veileder.](#) Difi har i dag lansert en ny veileder om beste praksis ved oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Veilederen er en del av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet. (Difi, 25.03.15) Se også [Difis fagsider om offentlige anskaffelser](#)

«VELFERDSTURISME»

[Debatt: - Østarbeidere er overskuddsbutikk for Danmark.](#) - Dansk Folkeparti har vært kritisk til at lønsmottakere fra Øst-Europa kan komme til Danmark og nyte godt av velferdsytelser. Men det skjer kun i

begrenset omfang. Inntil nå har østeuropeiske lønsmottakere vært en overskuddsforretning for det danske samfunn, skriver Bjarke Møller, direktør for Tænketanken Europa. (Ugebrevet A4, 15.04.15) Se også: [Velferdsturisme er blitt et politisk problem for EU](#) (Ugebrevet A4, 30.03.15)

[Sak om velferdsturisme i EU-domstolen.](#) Før påske ble det avgitt en foreløpig uttalelse fra EU-domstolen i Alimanovic-saken. Den gjelder såkalt «velferdsturisme».

Uttalelsen er nært knyttet til [Dano-saken](#) der EU-domstolen fastslo at medlemsland ikke trenger å utbetale sosialhjelp til EU-borgere som flytter til landet kun for å motta slike ytelser. I Alimanovic-saken åpnes det imidlertid for at EU-borgere som har flyttet til et annet EU-land for å søke jobb, og som har hatt arbeid en kort tid, kan ha rett til sosialhjelp. Sakene må behandles individuelt. (Stortingets EU/EØS-nytt, 09.04.15)

[Velferdsturisme er blitt et politisk problem for EU.](#) Debatt om østarbeidere er bakgrunnen for at EU-kommisjonen i år vil oppdatere

reglene for utbetaling av velferdsytelser. Barnetrygd og dagpenger til andre EU-borgere står på spill. (Ugebrevet A4, 30.03.15) Se også: [EU: Nye regler for barnetrygd?](#) (LO-kontoret i Brussel, 21.04.15)

ANDRE NYHETER

[24. april: Nei til EU arrangerer konferansen "Fagbevegelsen og EØS".](#) Sosial dumping er ett av temaene når Faglig utvalg arrangerer konferanse. Det blir paneldebatt om fagbevegelsen, faglige rettigheter og

EØS. Blant innledningene er en presentasjon av De Facto rapporten, «Mot et tredelt arbeidsliv». (Nei til EU, 20.04.15) [Program og påmelding](#)

[2. juni: Konferanse om arbeidsinnvandring.](#)

Arbeidsinnvandring er hovedtemaet for årets Oslofjordkonferanse. Har vi håndtert arbeidsinnvandringen på en fornuftig måte? Hvordan skal vi håndtere den i framtida? er blant spørsmålene. (Fellesforbundet, 27.03.15)

[Litauen er poppis i norsk finans.](#)

Norske bedrifter åpner lommeboken for investeringer i Litauen. 2014 bød på nye rekorder. EUs høyest utdannede befolkning, attraktive skattevilkår, en god infrastruktur og en velutviklet markedsøkonomi er blant forklaringene. (E24, 08.04.15)

[Belgia: Økning i utstasjonerte og kontroll av disse.](#)

Belgia krever blant annet et eget skjema som bevis for at det er utsendingslandet som står for trygdeinnbetalingen. EU-kommisjonen mener skjemaet er en administrativ hindring for den frie bevegelsen av arbeidstakere. (LO-kontoret i Brussel, 17.04.15)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandring, endringer i politikktutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 23 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no